



Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 120 8900 AC Leeuwarden

Aan het Schoolbestuur Lauwers en Eems
Noord-Groningen
Postbus 5
9989 ZG WARFFUM

Locatie Leeuwarden
Sophialaan 20
Postbus 120
8900 AC Leeuwarden
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
mw. H.M. Dijkman

T (088) 669 64 05
F (088) 669 60 50
r.dijkman@owinsp.nl

Onze referentie
4464813defOVbg.r1410/
19KB

Bijlage
Definitief rapport van het
stelselonderzoek 2014-2015

Datum 18 november 2014
Betreft Definitief rapport stelselonderzoek 2014-2015

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het stelselonderzoek op o.b.s. De Octopus te Eenrum op 2 oktober 2014 voor het Onderwijsverslag 2014-2015. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct op de hoogte stelt van dit rapport.

Op de inhoud van het conceptrapport is geen reactie binnengekomen.

Vier werkweken na de dagtekening van deze brief wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2014-2015 openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

p.o. 

mw. dr. J.W.M. Knuver
Inspecteur van het onderwijs



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2014-2015

o.b.s. De Octopus

Plaats : Eenrum
BRIN nummer : 19KB|C1
Onderzoeksnummer : 278240
Datum onderzoek : 2 oktober 2014
Datum vaststelling : 18 november 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	6
3	CONCLUSIE	9
	BIJLAGE 1 OORDELEN	10

1 INLEIDING

Op 2 oktober 2014 heeft de inspectie o.b.s. De Octopus bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over de kwaliteit van het onderwijs, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2014-2015. Tevens is gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestaat uit de volgende activiteiten:

Vooraf:

- Controleren van de wettelijke voorschriften, waaronder onderwijstijd;
- Analyseren van alle documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.

Tijdens:

- Bestuderen van schooldocumenten waarin de school haar beleid en aanpak op diverse terreinen verwoordt;
- Bijwonen van lessen in Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 2, 4, 6 en 8;
- Gesprekken met de directie, de intern begeleider en leraren;
- Een eindgesprek met de directie na afloop van het schoolbezoek.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 worden de bevindingen van het onderzoek op o.b.s. De Octopus gegeven. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Algemeen beeld

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat op o.b.s. De Octopus de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Ondanks wisselingen in aansturing en teamsamenstelling slaagt de school erin om de basiskwaliteit van het onderwijs te continueren. Het team is tevreden over de huidige aansturing en werkt in een positieve sfeer aan verdere kwaliteitsverbetering. Verbeterpunten liggen op het terrein van afstemming en zorg, en bij het schoolbeleid op het gebied van burgerschap en sociale veiligheid. In het schooljaarplan komen onder meer deze punten aan de orde, waaruit blijkt dat de school zicht heeft op haar eigen kwaliteit.

Hieronder volgt een toelichting op dit oordeel.

Toelichting

Onderwijsresultaten

Zowel de eindresultaten als de resultaten tijdens de schoolperiode zijn voldoende. Dit geldt ook voor de sociale competenties.

Voor het beoordelen van de resultaten aan het eind van de schoolperiode kijkt de inspectie naar de gemiddelde eindtoetsscores van de leerlingen in de afgelopen drie schooljaren. In alle drie jaren (2014, 2013, 2012) voldoen deze scores en liggen boven de ondergrens die de inspectie aanhoudt.

De resultaten tijdens de schoolperiode beoordeelt de inspectie op grond van de resultaten voor vijf toetsen van het leerlingvolgsysteem, namelijk technisch lezen in groep 3 en 4, begrijpend lezen in groep 6, en rekenen en wiskunde in groep 4 en 6. De resultaten van groep 6 zijn niet voldoende, die van de groepen 3 en 4 wel.

Afgelopen schooljaar gebruikte de school voor het eerst een genormeerd instrument voor het volgen van het welbevinden en de sociale competenties van de leerlingen. Uit de resultaten blijkt dat de sociale competenties aan het eind van de schoolperiode op het verwachte niveau liggen.

Leerstofaanbod

De kwaliteit van het leerstofaanbod is voldoende. De school gebruikt geschikte methoden en materialen die de kerndoelen dekken. Ook de doorgaande lijn tussen de kleutergroepen en de groepen 3 tot en met 8 is voldoende gewaarborgd door de tussendoelen die de leraren in groep 1 en 2 als basis gebruiken voor hun lessen. De samenhang en opbouw in het aanbod

voor de kleutergroepen - dat de leraren uit diverse bronnen betrekken - vraagt nog wel de nodige aandacht.

Burgerschap en sociale integratie komen in het onderwijs op o.b.s. De Octopus voldoende aan de orde en leraren vertonen voldoende voorbeeldgedrag, maar een systematische opbouw of methode hiervoor ontbreekt nog. Ook zijn er weinig mogelijkheden voor leerlingen om burgerschap in praktijk te brengen, bijvoorbeeld via een leerlingenraad.

Schoolklimaat

Enkele indicatoren (4.4 en 4.5) van het schoolklimaat zijn als onvoldoende beoordeeld vanwege het ontbreken van levend beleid.

De leraren en leerlingen op de school gaan over het algemeen respectvol met elkaar om en de school hanteert een pestprotocol voor het afhandelen van incidenten.

Het veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten is verouderd en bij de meeste leraren niet bekend. In 2013 zijn enquêtes afgenomen bij leerlingen, ouders en personeel. Echter deze enquêtes worden slechts eens per vier jaar afgenomen, terwijl voor personeel en leerlingen een cyclus van twee jaar nodig is om voldoende inzicht te krijgen in de veiligheidsbeleving. Ook beschikt de school niet over een incidentenregistratie.

Didactisch handelen, afstemming en tijd

De kern van het didactisch handelen van de leraren is op orde. Over het algemeen leggen de leraren de leerstof duidelijk uit, organiseren de leeractiviteiten efficiënt en houden de leerlingen voldoende betrokken. Er zijn wel verschillen tussen leraren; verbeterpunten zijn onder meer: nagaan of de leerlingen de uitleg begrijpen en stimuleren van interactie tussen leerlingen. In de meeste geobserveerde lessen richten de leraren zich lange tijd op de hele groep, waardoor de aandacht van sommige leerlingen na een poosje afdwaalt. De verlengde instructies voor kleinere groepen leerlingen zijn vaak niet meer dan een herhaling van de klassikale instructie of begeleide inoefening; ze helpen in die gevallen onvoldoende om de leerstof te leren beheersen. Door werkvormen af te wisselen en meer werk te maken van afstemming van de instructie, kunnen de betrokkenheid en het leren van de leerlingen versterkt worden.

Overigens heeft de school voldoende methoden en materialen beschikbaar om tegemoet te komen aan verschillen tussen leerlingen; ook stemmen de leraren de verwerkingsopdrachten en onderwijstijd voldoende af op de behoeften van de leerlingen.

Zorg en begeleiding

De school kent een duidelijke structuur voor toetsen en observeren en voor de organisatie van de leerlingenzorg. De inhoudelijke kwaliteit van de zorg moet verbeterd worden om de acties van de leraren meer te sturen.

De school gebruikt informatie uit onder meer genormeerde toetsen en het kleuterobservatiesysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen.

Analyse van de toetsgegevens leidt tot beslissingen over welke leerlingen extra zorg of extra uitdaging nodig hebben. Ook bij de evaluaties van de groepsplannen waarin de zorg is vastgelegd, wordt dit type informatie gebruikt. De groepsplannen geven voor groepjes leerlingen aan of ze een meer of minder intensieve instructie nodig hebben. Een analyse van de oorzaken van de achterstanden of problemen van leerlingen ontbreekt echter als basis voor een keuze van een bepaalde aanpak (indicator 8.2). De leraren hebben daarnaast te weinig vastgelegd welke doelen ze precies nastreven voor de (individuele) leerlingen en welke aanpak ze daarbij kiezen. Daardoor zijn de groepsplannen weinig sturend voor het handelen van de leraren (indicator 8.3). Tot slot maken de leraren wisselend notities over de wijze waarop ze gewerkt hebben met zorgleerlingen (indicator 8.3); dit levert momenteel nog te weinig bruikbare informatie op voor de evaluaties.

Kwaliteitszorg

Op één na alle indicatoren van de kwaliteitszorg zijn als voldoende beoordeeld.

De school kent haar leerlingenpopulatie en maakt op grond daarvan keuzes voor de inrichting van het onderwijsleerproces. In het nieuwe schoolplan wil ze deze keuzes vastleggen. Zowel de opbrengsten als andere onderdelen van het onderwijsleerproces worden regelmatig in het team geëvalueerd; ook lesobservaties maken deel uit van deze evaluaties. De school pakt verbeterpunten planmatig aan en zorgt, onder meer via haar vademecum, voor het borgen van gemaakte afspraken. Deze plannen en de behaalde resultaten communiceert ze systematisch naar ouders en andere belanghebbenden.

Verbetering is nodig voor het onderdeel burgerschap (indicator 9.7). De school heeft geen duidelijke visie op burgerschapsonderwijs en geen samenhangend aanbod en doelen uitgelijnd. In haar jaarplan heeft de school dit onderwerp geagendeerd.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

Het onderwijs op o.b.s. De Octopus is op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden weinig tekortkomingen kent. Om die reden blijft het basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw bekeken wordt of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.		•		
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.		•		
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.		•		

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	